

Vážení přátelé,

setkáváme se nad letním číslem časopisu *Knihovna: knihovnická revue*. Do 120 stran se nám podařilo vtěsnat zajímavé čtení sestávající ze tří recenzovaných článků, několika nerecenzovaných příspěvků a dvou rubrik, z nichž jedna je nováčkem.

V recenzovaných příspěvcích najdete teoretickou studii Jiřího Stodoly pojednávající o pojmu informace v kontextu epistemologie a metodologie; vymezuje pojem pojmu a popisuje čtyři základní koncepce pojmů (krajní realismus, umírněný realismus, conceptualismus a nominalismus), uvádí některé příklady těchto pojetí v informační vědě. Dále se zabývá pojmem definice a klasifikace a třemi přístupy k tomuto pojmu (realismus, instrumentalismus a přístup definice odmítající) v dílech různých autorů. V tomto kontextu se autor zabývá také pojmem informace jako transcendentálním pojmem, který lze vymezit pouze slovně, a navrhuje zvážit jeho další užívání v informační vědě.

Druhý článek od slovenské autorky Jely Steinerové se zabývá analýzou informačního prostředí vědecké komunity, a to jak obecně, tak z pohledu samotných vědců. S využitím výsledků studie informačního chování 19 slovenských vědců a mezinárodního průzkumu vědecké datové gramotnosti (zúčastnilo se 257 vědců ze Slovenské republiky) autorka navrhuje konkrétní doporučení pro nový model interaktivní akademické knihovny a jejích služeb v kontextu otevřené vědy a digitální vědy (model akademických informačních ekologií; potřeba odstranění bílých míst a mezer v informační infrastruktuře, integrace procesů managementu, plánování a rozhodování jak ve výzkumném, tak v informačním procesu ad.).

Třetí, v našem časopise velmi netradiční, téma se týká hudby. Jiří Mikuláš popisuje dosud neznámou sbírku hudebnin dochovanou v proboštském kostele Povýšení sv. Kříže v Litomyšli. Studium tohoto donedávna neznámého souboru více jak 400 hudebnin chrámové hudby z 18. a 19. století přineslo nové poznatky nejen o vysoké úrovni hudby provozované ve zmíněném kostele a o hudebním životě Litomyšle v 18. a 19. století, ale také objev hodnotných kompozic dosud neznámých skladatelů, varhaníků kostela.

Nestor/guru českého knihovnictví PhDr. Vít Richter oslaví svoje kulaté narozeniny. Zlata Houšková napsala a věnovala medailonek popisující jeho profesní dráhu. Za redakci našeho časopisu se připojujeme ke gratulaci a přejeme hlavně pevné zdraví, a také chuť do další práce.

V knihovnickém prostředí má národní knihovna vždy specifické postavení. Nejinak tomu je i u Národní knihovny České republiky. Naše české specifikum je však bohužel i takové, že samotné fungování Národní knihovny ČR je v posledních letech velmi nelehké a rozvoj obtížný. Uvádím smutné konstatování autora článku Adolfa Knolla: „... *Národní knihovna České republiky má mnohem lepší renomé v zahraničí než doma,*

takže musí na domácí scéně často čelit otázkám a útokům, ale i zpochybňování vlastní existence a potřeb rozvoje, které jsou v jiných zemích nemyslitelné, protože každá národní knihovna je poklad své země z podstaty věci.“ Bohužel mnohdy si toto vůbec neuvědomujeme. Autor s využitím řady často unikátních ukazatelů provedl zajímavou srovnávací sondu a na jejích výsledcích ukázal, že česká národní knihovna je v porovnání s dalšími vybranými evropskými národními knihovnami na vysoké úrovni a plní ve srovnání s nimi řadu dalších funkcí, čemuž však rozhodně neodpovídá zájem a péče státu jako jejího zřizovatele.

Aleš Hrazdil napsal krátké pojednání o indexaci dokumentů ve světle nových vědních oborů.

Dne 4. dubna 2019 se v Národní knihovně ČR – Knihovnickém institutu uskutečnil Terminologický seminář. Setkal se s velkým zájmem ze strany odborné veřejnosti, stručné shrnutí závěrů z něho vyplývajících vám předkládají autorky článku Jaroslava Citová a Anna Machová.

Velký zájem nás všech by měl být také věnován budoucnosti knihovnické profese, jak o ní píší Vladana Pillerová a Dana Smetanová. Závěry, které vyplynuly ze šetření (realizovaného ve druhé fázi projektu Společným postupem sociálních partnerů k přípravě na změny důchodového systému), jsou velmi zajímavé a poučné.

Vrátíme se ale do blízké budoucnosti. Čeká nás konference Knihovny současnosti v Olomouci (upozorňuje na to článek Veroniky Chruščové). Za sebe vás mimo jiné zvu ke kulatému stolu redaktorů „Jsme v pressu“, který se v rámci konference uskuteční 11. září od 13.30 hodin. Bude se týkat redakční práce a oborových časopisů, publikování apod.

Dovolili jsme si pro vás připravit novou rubriku **Tipy z Knihovny knihovnické literatury**. Do rubriky pro vás budeme vybírat zajímavé publikace z přírůstků Knihovny knihovnické literatury. Tato rubrika bude vycházet i v časopise Knihovna plus.

Číslo uzavírá rubrika **Novinky zahraniční knihovnické literatury**, tentokrát na nové a zajímavé téma čtení elektronických textů a jeho srovnání se čtením textů tištěných. Pokračování tohoto tématu naleznete v Knihovně: knihovnické revue 2/2019 neboli v zimním čísle.

Těší nás váš zájem o publikování, proto si dovoluujeme připomenout termíny uzávěrek, a to jak pro Knihovnu plus – <https://knihovnaplus.nkp.cz/termíny>, tak pro Knihovnu: knihovnickou revue – <https://knihovnarevue.nkp.cz/termíny>, pro recenzované a nerecenzované příspěvky.

Co jsme stihli do vydání tohoto čísla? Na co se připravujeme?

- Zúčastnili jsme se konference Sociální inovace v knihovnách: <http://komunitni.knihovna.cz/konference/>.
- Organizovali jsme Setkání redaktorů oborových časopisů v Národní knihovně České republiky.
- Náš časopis byl pozván na mezinárodní konferenci Ilide International Conference: <https://10times.com/ilide-international-conference>. Ještě jednou děkujeme organizátorům za pozvání.
- Pojedeme na konferenci Elektronické služby knihoven do Zlína: <https://www.kfbz.cz/elektronicke-sluzby-knihoven-konference>.
- V červnu nás čeká Konference architektura a výstavba knihoven: <https://www.skip-cr.cz/akce-a-projekty/akce-skip-valna-hromada/9.-valna-hromada/program-1/konference-architektura-a-vystavba-knihoven/>, která je zařazena do odborného programu Valné hromady SKIP.

Všem, kteří se podíleli na vydání tohoto čísla, patří velký dík.

Přeji krásné prožití letních dnů a těším se na vaše příspěvky i připomínky.

Renáta Salátová